

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

TILSYNSRAPPORT

Del 1: Skolens arbeid med elevenes utbytte av
opplæringen

Del 2: Skolebasert vurdering

Sandnes kommune – Høyland ungdomsskole

Dato: 11.11.2015

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	4
2. Om tilsynet med Sandnes kommune – Høyland ungdomsskole	4
2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler	4
2.2 Tema for tilsynet del 1: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen	4
2.3 Tema for tilsynet del 2: Skolebasert vurdering	5
2.4 Om gjennomføringen av tilsynet	6
2.5 Egenvurdering	6
2.6 Gangen i tilsynet.....	6
Del 1: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen	6
3. Skolens arbeid med opplæringen i fag	6
3.1 Rettslige krav	6
3.2 Fylkesmannens undersøkelser	8
3.3 Fylkesmannens vurderinger.....	9
3.4 Fylkesmannens konklusjon.....	10
4. Undervisvurdering for å øke elevens læringsutbytte.....	10
4.1 Rettslige krav	10
4.2 Fylkesmannens undersøkelser	12
4.3 Fylkesmannens vurderinger.....	12
4.4 Fylkesmannens konklusjon.....	13
5. Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning	13
5.1 Rettslige krav	13
5.2 Fylkesmannens undersøkelser	14
5.3 Fylkesmannens vurderinger.....	14
5.4 Fylkesmannens konklusjon.....	15
6. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring	15
6.1 Rettslige krav	15
6.2 Fylkesmannens undersøkelser	16
6.3 Fylkesmannens vurderinger.....	16
6.4 Fylkesmannens konklusjon.....	16
Del 2: Skolebasert vurdering.....	16
7. Skolebasert vurdering.....	16
7.1 Rettslige krav	16

7.2 Fylkesmannens undersøkelser	17
7.3 Fylkesmannens vurderinger.....	17
7.4 Fylkesmannens konklusjon.....	19
8. Kommunens frist til å rette.....	19
Dokumentasjonsgrunnlaget.....	21

1. Innledning

Fylkesmannen åpnet 07.04.2015 tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen og skolebasert vurdering ved Høyland ungdomsskole i Sandnes kommune.

Felles nasjonalt tilsyn 2014-17 handler om skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen og består av tre områder for tilsyn: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen, forvaltningskompetanse og skolebasert vurdering. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet veiledningsmateriell¹ knyttet til tilsynet, og Fylkesmannen har gjennomført informasjons- og veiledningssamlinger.

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10 første ledd. Kommunen er derfor adressat for denne foreløpige tilsynsrapporten.

I denne tilsynsrapporten er det fastsatt frist for retting av lovbrudd som er avdekket under tilsynet. Fristen er 26.02.2016. Dersom lovbrudd ikke er rettet innen fristen, vil Fylkesmannen i Rogaland vedta pålegg om retting med hjemmel i kommuneloven § 60 d. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som enkeltvedtak og vil kunne påklages, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

2. Om tilsynet med Sandnes kommune – Høyland ungdomsskole

2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler

Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kap. 10 A. Fylkesmannens tilsyn på opplæringsområdet er lovlighetstilsyn jf. kommuneloven § 60 b. Fylkesmannens tilsyn med offentlige skoler er myndighetsutøvelse og skjer i samsvar med forvaltningsrettens regler for dette.

I de tilfeller Fylkesmannen konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som lovbrudd, uavhengig av om det er opplæringsloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne, som er brutt.

2.2 Tema for tilsynet del 1: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

Temaet for den første delene av tilsynet er rettet mot skolens kjernevirksomhet: skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen. Det overordnede formålet med tilsynet er å bidra til at alle elever får et godt utbytte av opplæringen.

¹ http://www.udir.no/Regelverk/Tilsyn/_Tilsyn/Rettleiingsmateriell-for-felles-nasjonalt-tilsyn-2014-2017/

Hovedpunkter i tilsynet vil være:

- Skolens arbeid med opplæringen i fag
- Underveisvurdering for å øke elevenes læringsutbytte
- Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning
- Vurdering av behov for særskilt språkopplæring

Tilsynet skal bidra til at kommunen som skoleeier sørger for at elevene:

- får kjennskap til og opplæring i målene som gjelder for opplæringen
- får tilbakemeldinger og involveres i eget læringsarbeid for å øke sitt utbytte av opplæringen
- får vurdert kontinuerlig hvilket utbytte de har av opplæringen
- blir fulgt opp og får nødvendig tilrettelegging når utbytte av opplæringen ikke er tilfredsstillende

Manglende etterlevelse av regelverket kan medføre at elevene ikke får realisert sine muligheter eller får lite utbytte av opplæringen.

2.3 Tema for tilsynet del 2: Skolebasert vurdering

Temaet for andre del av tilsynet er skolebasert vurdering. Skolebasert vurdering er skolens jevnlig vurdering av sin egen virksomhet og måloppnåelse. Vurdering av egen virksomhet betyr at skolen skal vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen.

Elevvurdering, skolebasert vurdering og nasjonal vurdering skal ses i sammenheng. De ulike formene for vurdering skal samlet sett utfylle hverandre og medvirke til at den enkelte eleven blir motivert til å ta i bruk sine evner og anlegg, og at de nasjonale målene for opplæringen styrer arbeidet i skolen (Stortingsmelding 47 1995-1996). Det overordnede formålet med tilsynet er at skolebasert vurdering på denne måten medvirker til at elevene får et godt utbytte av opplæringen.

Tilsynet skal bidra til at kommunen som skoleeier sørger for at skolen ved skolebasert vurdering

- har gode kilder og relevant informasjon om elevenes måloppnåelse
- avdekker årsaken til manglende måloppnåelse og gjennomfører endringer
- sikrer en bred medvirkning i gjennomføringen
- gjennomfører vurderingen jevnlig

Manglende eller mangelfull gjennomføring av skolebasert vurdering kan føre til at skolen ikke har god kunnskap om måloppnåelse, og hva som eventuelt forårsaker at målene ikke nås. Dette kan igjen medføre at skolen ikke gjør noe med lite tilfredsstillende organisering,

tilrettelegging eller gjennomføring av opplæringen. Elevene får dermed ikke det utbyttet av opplæringen som de ellers kunne fått.

2.4 Om gjennomføringen av tilsynet

Tilsyn med Sandnes kommune ble åpnet gjennom brev 07.04.2015. Kommunen er blitt pålagt å legge frem dokumentasjon for Fylkesmannen med hjemmel i kommuneloven § 60 c.

Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner er basert på skriftlig dokumentasjon og opplysninger fra intervju, se vedlegg.

2.5 Egenvurdering

Dokumentasjonen skolen har sendt inn er hovedsakelig valgt ut for å underbygge svarene rektor og lærere har gitt i egenvurderingsskjemaene. Formålet med egenvurdering er blant annet å sette i gang endringsprosesser på skolen og hos skoleeier på de områdene egenvurderingen konkluderer med manglende regelverketterlevelse. Egenvurderingen er slik også ment å ha en kompetansehevende funksjon.

Når egenvurderingsskjema etter dette blir omtalt i den foreløpige tilsynsrapporten, bruker Fylkesmannen kortformen EVS.

Innholdet i EVS er knyttet opp til temaet for tilsynet. Rektor og lærerne har svart «ja» eller «nei» på spørsmålene som blir stilt i EVS. Svarene måtte underbygges med skriftlig dokumentasjon. Dokumentene det ble vist til i EVS, og annen dokumentasjon Fylkesmannen bad om, utgjør dokumentasjonen Fylkesmannen har vurdert i tilsynet.

2.6 Gangen i tilsynet

07.04.15: Varsel om tilsyn

06.05.15: Veiledning på Vitensenteret

28.08.15: Frist for innsending av dokumentasjon

16.09.15: Intervjuer på Høyland ungdomsskole

16.10.15: Foreløpig tilsynsrapport og varsel om pålegg

22.10.15: Sluttmøte

05.11.15: Frist for å gi merknader til foreløpig tilsynsrapport og varsel om pålegg

26.02.16: Frist for å rette

Del 1: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

3. Skolens arbeid med opplæringen i fag

3.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med opplæringen i fag. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Rektor skal sikre at opplæringens innhold er knyttet til kompetansemål i faget

Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter Læreplanverket for Kunnskapsløftet (LK06), jf. opplæringsloven § 2-3 og forskrift til opplæringsloven § 1-1. Det betyr at opplæringen skal ha et innhold som bygger på kompetansemålene i læreplanen og bidrar til at disse blir nådd. Rektor må organisere skolen slik at dette blir ivarettatt, jf. opplæringsloven § 2-3.

Rektor skal sikre at undervisningspersonalet ivaretar elevens rett til å kjenne til mål for opplæring og hva som blir vektlagt i vurdering av elevens kompetanse.

Underveivurdering skal brukes som et redskap i læreprosessen og bidra til å forbedre opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-2. Eleven skal kjenne til hva som er målene for opplæringen og hva som vektlegges i vurderingen av hans eller hennes kompetanse, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Det betyr at elevene må kjenne til kompetansemålene i læreplanene for fagene, og at de er grunnlaget for vurderingen av elevens kompetanse. De skal også kjenne til hva læreren vektlegger når læreren vurderer en prestasjon. Fra og med 8. trinn skal elevene kjenne til hva som skal til for å oppnå de ulike karakterene. Kravet til at dette skal være kjent, innebærer noe mer enn at informasjonen er tilgjengelig for elevene. Rektor må organisere skolen for å sikre at undervisningspersonalet formidler dette til elevene.

Rektor skal sikre at opplæringen dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet / i faget og de individuelle opplæringsmålene i IOP.

Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter LK06, jf. opplæringsloven § 2-3 og forskrift til opplæringsloven § 1-1. For de fleste fag i grunnskolen og for noen fag i videregående skole er kompetansemålene satt per hovedtrinn eller etter flere års opplæring. I slike tilfeller må rektor sikre at elevene får opplæring i alle kompetansemålene i faget / på hovedtrinnet gjennom opplæringsløpet. Opplæringsloven § 5-5 hjemler at en elev som får spesialundervisning, kan ha unntak fra kompetansemålene i de ordinære læreplanene. Gjeldende opplæringsmål for eleven skal da fremgå av en individuell opplæringsplan (IOP). I slike tilfeller må skolen sikre at elevens opplæring dekker de individuelle målene.

Alle elever som har vedtak om spesialundervisning, skal ha IOP.

Skolen skal utarbeide en individuell opplæringsplan (IOP) for alle elever som får spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-5. Det må fremgå av IOP-en hvilket tidsintervall den gjelder for.

Innholdet i IOP-en skal samsvare med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen og synliggjøre eventuelle avvik fra LK06.

IOP-en skal vise mål for og innholdet i opplæringen og hvordan opplæringen skal gjennomføres, jf. opplæringsloven § 5-5. Reglene for innhold i opplæringen gjelder så langt de passer for spesialundervisningen. Det kan medføre at målene for opplæringen avviker fra kompetansemålene i læreplanene i LK06.

Før skolen/kommunen gjør et enkeltvedtak om spesialundervisning, skal PPT utarbeide en sakkyndig vurdering. Den sakkyndige vurderingen skal gi tilrådning om innholdet i opplæringen, blant annet realistiske opplæringsmål for eleven og hvilken opplæring som gir eleven et forsvarlig opplæringstilbud. Vedtaket om spesialundervisning skal bygge på den sakkyndige vurderingen, og eventuelle avvik må begrunnes. Vedtaket om spesialundervisning fastsetter rammene for opplæringen og dermed innholdet i IOP-en. IOP-en kan først tas i bruk etter at det er fattet enkeltvedtaket om spesialundervisning.

IOP-en må ha egne mål for opplæringen når elevens opplæring avviker fra ordinære læreplaner, og skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringens (klassens) planer.

Reglene om innhold i opplæringen (kompetansemålene i læreplanene) gjelder for spesialundervisning så langt de passer, jf. § 5-5 i opplæringsloven. Skolen skal legge vekt på utviklingsmulighetene for eleven og de opplæringsmålene som er realistiske innenfor det samme totale undervisningstimetallet som for andre elever, jf. opplæringsloven § 5-1. Den individuelle opplæringsplanen skal vise målene for opplæringen, jf. opplæringsloven § 5-5. Dersom vedtaket om spesialundervisning ikke inneholder avvik fra LK06, eller bare angir færre kompetansemål i et fag enn i den ordinære læreplanen, må dette også komme klart frem i IOP-en. Det må også komme klart frem i hvilke fag eller deler av fag eleven eventuelt skal følge ordinær opplæring (i klassen). Skolen må ha en fremgangsmåte som angir hvordan spesialundervisningen og den ordinære opplæringen skal ses i sammenheng / arbeide sammen i slike tilfeller. Fremgangsmåten må være kjent og innarbeidet av de som har ansvaret for å utvikle IOP-en og for å gjennomføre opplæringen.

3.2 Fylkesmannens undersøkelser

Rektor og øvrig ledelse som også er ansvarlig for spesialundervisning og særskilt språkopplæring, og faglærerne i norsk, samfunnsfag og kroppsøving har fylt ut egenerveringsskjema (EVS) der de grunngir hvorfor de mener at de oppfyller, eventuelt ikke oppfyller, krav til opplæring og elevvurdering gjennom vedlagt dokumentasjon. Disse, sammen med plandokumenter, rutiner, dokumentasjon knyttet til spesialundervisning, særskilt språkopplæring og intervju, danner grunnlaget for Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner.

3.3 Fylkesmannens vurderinger

Rektor har lagt ved eksempler på temaplaner for ulike fag, som viser klar sammenheng mellom kompetansemål, valg av undervisningstema og delmål for opplæringen i temaperioden. For ett av fagene går det i tillegg fram vurderingskriterier, altså hva faglærer legger vekt på i vurderingen av elevenes kompetanse. Faglærerne har lagt ved eksempler på fagplaner og temaplaner hvor det går fram hvilke kompetansemål som dekkes av de ulike temaene og aktivitetene, og eksempler på vurderingskriterier. Av intervjuene går det fram at lærerne skal utarbeide og gjøre tilgjengelig temaplaner og øvrige undervisningsplaner. Planene for to av fagene som er lagt fram av skolen tok i opprinnelig innsendt dokumentasjon utgangspunkt i kompetansemål fra læreplaner som var gjeldende fram til sommeren 2012 og 2013, og var således ikke gyldige. Dette er nå rettet opp ved at det er utarbeidet nye årsplaner i de aktuelle fagene, i tillegg til at skolens utviklingsgruppe har fått i oppdrag å kvalitetssikre alle undervisningsplaner ved skolen. Etter vår oppfatning viser dette at skolen nå har en rutine for å ivareta kravet om at opplæringen skal knyttes til læreplanens mål.

Intervju og dokumentasjon viser at elevene nå gjøres kjent med gyldige mål for opplæringen i alle fag. De eksemplene som er lagt frem for tilsynet, viser vurderingskriterier eller kjennetegn på måloppnåelse hvor det er klar sammenheng mellom mål i gyldig læreplan og hva som vektlegges. Dette gjør at Fylkesmannen vurderer at kravet om at elevene skal få vite hva som blir vektlagt i vurderingen av deres kompetanse, blir oppfylt.

Planene som er sendt inn viser at kravet til at skolen skal ha et system som sikrer at alle målene blir dekket i løpet av hovedtrinnet, er oppfylt. Dette gjelder også for elever som har individuelle opplæringsplaner.

Høyland ungdomsskole har lagt fram to individuelle læreplaner (IOP) for tilsynet. Gjennom intervjuene ble det bekreftet at det alltid blir utarbeidet IOP når en elev har fått vedtak om spesialundervisning.

Av de rettslige kravene går det fram at innholdet i IOP skal samsvare med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen. Det vil si at omfanget, det konkrete innholdet, eventuelle avvik fra læreplanverket, organiseringen og kompetansen hos undervisningspersonalet skal være i samsvar med det som er fastsatt i enkeltvedtaket. Så langt Fylkesmannen kan se, er det samsvar mellom IOP-ene og enkeltvedtakene når det gjelder omfanget av spesialundervisningen (antall timer).

Når det gjelder det konkrete innholdet i opplæringen, går det fram av vedtakene at PPT anbefaler bruk av kompetansemål hentet fra andre trinn enn 10.trinn. Fylkesmannen har i forbindelse med tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten mottatt IOP-er for skoleåret 2015/2016. Her går det fram delmål med klare og tydelige koblinger til kompetansemål etter f.eks. 7.trinn. Avvik fra læreplanmålene etter 10.trinn blir på den måten synliggjort. Fylkesmannens vurdering er derfor at det er samsvar mellom enkeltvedtak og innhold i opplæringen, og at det er egne mål for opplæringen når opplæringen avviker fra de ordinære læreplanene.

Av merknader frå Ot.prp. nr.46 (1997-98) til § 5-5 går det fram at *den individuelle opplæringsplanen skal vise mål for - og innholdet i opplæringa og korleis hos skal drivast, og ein må samordne planen med planen for klassen*. Det er derfor et rettslig krav at skolen må ha en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringen i klassen. Høyland ungdomsskole har, i tillegg til dokumentasjon som ble sendt Fylkesmannen i august 2015, lagt fram dokumentene *Brukermanual for IOP-skriving* og oppdatert versjon av *Spesped. oversikt 2015-2016* for tilsynet. *Brukermanual for IOP-skriving* gir etter vår vurdering god og nyttig informasjon til lærerne som skal utarbeide individuelle opplæringsplaner, og i tillegg går det fram av den oppdaterte versjonen av *Spes.ped.oversikt 2015-2016* at på en av de første fellestidene etter oppstart er det felles gjennomgang av *IOP-skriving for alle*. Men Fylkesmannen kan ikke se at det hverken gjennom ny eller tidligere innsendt dokumentasjon, er synliggjort en framgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringen i klassen. I intervju kom det fram at det skal bli gitt informasjon om dette muntlig. Fylkesmannens vurdering er at skolen ikke har en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringen i klassen.

3.4 Fylkesmannens konklusjon

Rektor sikrer

- at undervisningspersonalet knytter opplæringens innhold til kompetansemål i det enkelte faget
- at undervisningspersonalet ivaretar elevens rett til å kjenne til mål for opplæringen
- elevenes rett til å bli gjort kjent med hva som blir vektlagt i vurdering av deres kompetanse
- at opplæringen samlet dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet i faget, og individuelle opplæringsmål i IOP

Høyland ungdomsskole

- utarbeider hvert år IOP for alle elever som har vedtak om spesialundervisning
- sikrer at det er samsvar mellom omfanget av spesialundervisning i enkeltvedtakene og de individuelle opplæringsplanene
- sikrer at det er samsvar i innholdet for opplæringen i enkeltvedtakene og de individuelle opplæringsplanene
- har ikke en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringens planer

4. Underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte

4.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte av opplæringen. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og/eller i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Elevene skal få veiledning i hvilke kompetansemål fra LK06 eller mål i IOP-en som opplæringen er knyttet til.

Elevene skal gjøres kjent med målene for opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Dette gjelder for alle årstrinn og gjelder også for elever med individuelle mål i en IOP. Elevene skal gjøres i stand til å forstå hva de skal lære, og hva som er formålet med opplæringen. Lærerne gjennomfører opplæringen og må kommunisere dette til elevene.

Elevene skal få veiledning i hva det legges vekt på i vurderingen i faget.

Eleven skal kjenne til hva som vektlegges i vurderingen av hans eller hennes kompetanse, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Det betyr at elevene skal kjenne til hva som kjennetegner ulik grad av kompetanse, og hva det legges vekt på i vurderingen av en prestasjon. Kravet til at det skal være kjent for eleven, innebærer at det ikke holder at informasjonen ligger på Internett eller kan fås ved å spørre læreren. Lærerne må kommunisere grunnlaget for vurderingen til elevene.

Elevene skal få tilbakemeldinger på hva de mestrer, og veiledning i hva de må gjøre for å øke sin kompetanse.

Vurderingen underveis i opplæringen skal gi god tilbakemelding og rettledning til eleven og være et redskap i læreprosessen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-2. Underveisvurdering skal bidra til at eleven øker sin kompetanse i fag, jf. forskriften § 3-11. Underveisvurderingen skal gis løpende og systematisk, den kan både være skriftlig og muntlig, skal inneholde begrunnet informasjon om kompetansen til eleven og skal gis med sikte på faglig utvikling.

Elevene skal involveres i vurderingen av eget læringsarbeid.

Elevene skal delta aktivt i vurderingen av eget arbeid, egen kompetanse og egen faglig utvikling, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-12. Lærerne må sørge for at elevene involveres i dette. Elevens egenvurdering skal være en del av underveisvurderingen.

Elevene skal fra og med 8. årstrinn få halvårsvurdering midt i opplæringsperioden i alle fag og på slutten av opplæringsåret i fag som ikke er avsluttet. Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at lærerne i halvårsvurderingen gir informasjon om elevenes kompetanse i fagene og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen sin.

Halvårsvurdering i fag er en del av underveisvurderingen og skal uttrykke elevens kompetanse knyttet til kompetansemålene i læreplanverket, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-13. Halvårsvurdering skal også gi veiledning i hvordan eleven kan øke kompetansen sin i faget.

Halvårsvurdering uten karakter skal elevene få gjennom hele grunnopplæringen og gjelder alle elever uavhengig av vedtak og type opplæring. Det er ikke satt krav til hvilken form vurderingen skal ha. Vurderingen kan derfor både være skriftlig og muntlig. Fra og med 8. årstrinn og i videregående opplæring skal elevene få vurderingen uten karakter midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret dersom faget ikke blir avsluttet.

Fra 8. årstrinn og i videregående skole skal elevene i tillegg ha halvårsvurdering med karakter midt i opplæringsperioden, og på slutten av året dersom faget ikke blir avsluttet.

Skolen må gjennomføre halvårsvurdering uten karakter på riktig tidspunkt og ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at lærernes vurdering har et innhold i samsvar med forskriften.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at årsrapporten inneholder en vurdering av elevens utvikling ut fra målene i IOP-en.

For elever med spesialundervisning skal skolen, i tillegg til halvårsvurdering med og uten karakter, en gang i året utarbeide en skriftlig rapport. Rapporten skal blant annet gi vurdering av elevens utvikling i forhold til målene i IOP, jf. opplæringsloven § 5-5.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at årsrapporter gis på riktige tidspunkt og har et innhold i samsvar med forskriften.

4.2 Fylkesmannens undersøkelser

Funnene, slik de beskrives i neste avsnitt, baserer seg på dokumentasjon som nevnt under 3.2.

4.3 Fylkesmannens vurderinger

Dokumentasjon og intervjuer viser at elevene blir gjort kjent med mål for opplæringen, og disse er enten gjengitt ordrett fra læreplanverket eller med en svært klar kobling til disse.

Elevene får veiledning i hva det legges vekt på i vurderingen i det enkelte fag. Basert på de eksemplene vi har fått, så er disse gyldige og egnet til å fremme elevenes kompetanse etter fagplanens mål. Intervju viser at elevene får løpende tilbakemelding på hva de mestrer i fagene, og hva de må gjøre for å øke kompetansen. Det ser imidlertid ut som om, basert både på dokumentasjon og intervjusvar, at elevene i ulik grad blir involvert i vurderingen av eget arbeid. Dette ser ut til å variere fra fag til fag, men også etter årstrinn. Det er viktig for skolen i denne sammenheng å øke elevenes egenrederingskompetanse basert på de samme kriteriene eller kjennetegnene som faglærerne legger til grunn. Det foreligger en skriftlig rutine for inneværende skoleår, *Høyland årshjul alle trinn 2015-2016*, som sikrer at elevene får en halvårsvurdering uten karakter i løpet av uke 50 og 51. Det bør av nevnte rutine gå klart fram at denne vurderingen både skal gi informasjon om elevens oppnådde kompetanse, og hva eleven kan gjøre for å øke denne. I tillegg må det gå fram at dette skal skje både etter halvgått og gjennomført opplæringsår. Svar fra intervjuene viser en praksis som tilsier at elevene kun får en tallkarakter hvert halvår, til jul og før sommerferie, og at øvrig veiledning og tilbakemelding gis løpende gjennom året, skriftlig og muntlig.

Det er et krav at skolen må ha en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at årsrapporten inneholder en vurdering av elevens utvikling ut fra målene i IOP-en. Av intervju kom det fram at det blir foretatt en gjennomgang av rutine for dette arbeidet ved oppstart av skoleåret. Fylkesmannen ser av innsendte IOP-er at de har en oppbygning som legger opp til at det skal bli gjennomført årsrapportering for elever som har vedtak om spesialundervisning, selv om det også brukes begrepet «halvårsvurdering», og at det er elevens utvikling ut fra

målene i IOP som skal vurderes. Fylkesmannens vurdering er skolen i fag har en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at årsrapporten inneholder en vurdering av elevens utvikling ut fra målene i IOP.

4.4 Fylkesmannens konklusjon

- Lærerne veileder elevene i hvilke kompetansemål, fra LK06, eller hvilke mål i individuelle opplæringsplaner, opplæringen er knyttet til
- Lærerne veileder elevene i hva det blir lagt vekt på i fagene
- Lærerne gir elevene tilbakemeldinger på hva de mestrer i fagene
- Lærerne veileder elevene i hva de må gjøre for å øke kompetansen sin i fagene
- Lærerne sørger ikke alltid for å involvere elevene i eget vurderingsarbeid
- Skolen har en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at lærerne i halvårsvurderingen gir informasjon om elevenes kompetanse i fagene og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen sin
- Skolen har en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at årsrapporter inneholder en vurdering av elevens utvikling ut fra målene i IOP

5. Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning

5.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Skolen må ha en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at lærerne systematisk og løpende vurderer om alle elever har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Læreren skal, som en del av undervisvurderingen, vurdere om den enkelte eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-11. Skolen må ha en kjent og innarbeidet framgangsmåte slik at lærerne vurderer systematisk og løpende om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Skolen må ha en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljø blir vurdert for elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, og basert på vurderingen må skolen eventuelt gjennomføre tiltak innenfor tilpasset opplæring.

Alle elever har krav på tilpasset opplæring, jf. opplæringsloven § 1-3. Dersom en elev ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, skal skolen først vurdere og eventuelt prøve ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet, jf. opplæringsloven § 5-4. Skolen må se på om tiltak knyttet til arbeidsmåter, vurderingspraksis og arbeidsmiljø kan bidra til at eleven får tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Fremgangsmåten for dette må være kjent og innarbeidet. Dette skal skolen gjøre før eleven eventuelt blir henvist til PPT for en sakkyndig vurdering med tanke på spesialundervisning.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte for å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning og sikre at lærerne melder behov for spesialundervisning til rektor.

I noen tilfeller vil skolens vurdering og eventuelle utprøving av tiltak etter opplæringsloven § 5-4 konkludere med at eleven ikke kan få tilfredsstillende utbytte av opplæringen innenfor det ordinære opplæringstilbudet. Eleven har da krav på spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1. Det er viktig at prosessen for å kunne gi spesialundervisning blir startet så snart som mulig etter at behovet for dette er avdekket. Undervisningspersonalet har derfor både plikt til å vurdere om en elev trenger spesialundervisning og å melde fra til rektor når det er behov for det, jf. opplæringsloven § 5-4. Skolen må ha en fremgangsmåte som er kjent og innarbeidet blant lærerne slik at de vurderer og melder behov for spesialundervisning.

5.2 Fylkesmannens undersøkelser

Fylkesmannen baserer vurdering og konklusjon på innsendte planer, rutiner, kartlegginger og vedtak, samt intervju.

5.3 Fylkesmannens vurderinger

Høyland ungdomsskole har dokumentene *Spespedoversikt skoleåret 2015-2016* og *Tester som skal gjennomføres ved oppstart av skoleåret* som viser hvilke tester som skal gjennomføres for alle elever ved oppstart av skoleåret. Det går også fram hvem som har ansvar for gjennomføringen av de ulike testene. Dokumentet *Høyland årshjul alle trinn 2015-2016* inneholder en oversikt over når f.eks. nasjonale prøver skal gjennomføres, og det er også satt av fellestid til *Nasjonale prøver: Hvordan bruke resultatene*. Av EVS går det videre fram at lærerne hele skoleåret har mulighet til å melde bekymring til skolens ressursteam dersom de mener det er elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Etter Fylkesmannens vurdering har skolen en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at lærerne systematisk og løpende vurderer om alle elever har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Det er et rettslig krav at skolen skal ha en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at det for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen blir gjennomført vurdering av arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljøet. Høyland ungdomsskole har lagt fram dokumentet *Ønsker hjelp til faglig utvikling hos elev* for tilsynet, og skolen viser også til *Lesson study light* som er igangsatt på skolen som et pilotprosjekt for å øke fokuset på elevenes læring. I tillegg har skolen i forbindelse med tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten sendt inn dokumentet *Kartlegging av læringsmiljø*. Av dette dokumentet går det fram at elevenes læringsmiljø blant annet blir kartlagt gjennom spørreundersøkelse og sosiometrisk måling. Dokumentet *Høyland årshjul alle trinn 2015-2016* inneholder informasjon om at *klassemøter med involverte lærere avholdes når resultatene er klare*, og av *Kartlegging av læringsmiljø* går det fram at skolens ledelse gir tilbakemelding til den enkelte klasselærer og trinnet etter om lag 1 uke. Fylkesmannens vurdering er derfor at skolen har en innarbeidet framgangsmåte som sikrer at det blir gjennomført en slik vurdering som er nevnt ovenfor.

Skoler skal gjennomføre tiltak i de tilfeller der det avdekkes at elevene ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Av EVS går det fram at skolen gjennomfører slike tiltak, men det blir ikke presisert i EVS hvilke tiltak som eventuelt settes i verk.

Fylkesmannen fikk gjennom intervju informasjon om at skolen har fått statlig tilskudd som skal bidra til økt lærertetthet på ungdomstrinnet, og at dette er å anse som et tiltak der det avdekkes at elever ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Det gikk også fram av intervju at dersom det er behov for testing av elever, så blir dette gjort før henvisning til PPT. Fylkesmannens vurdering er at Høyland ungdomsskole gjennomfører tiltak når det avdekkes at eleven ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Av intervju gikk det fram at lærerne vurderer om elevene har behov for spesialundervisning, og at behov for spesialundervisning blir meldt til rektor. Skolen benytter også skjemaet *Ønsker hjelp til faglig utvikling hos elev* i denne sammenhengen. Fylkesmannens vurdering er at skolen har en innarbeidet framgangsmåte for å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning, og at lærerne melder behov for spesialundervisning til rektor.

5.4 Fylkesmannens konklusjon

- Skolen har en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at lærerne systematisk og løpende vurderer om alle elever har tilfredsstillende utbytte av opplæringen
- Skolen har en innarbeidet framgangsmåte for å sikre at det for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen blir gjennomført vurdering av arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljøet
- Høyland ungdomsskole gjennomfører tiltak når det avdekkes at eleven ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen
- Skolen har en innarbeidet framgangsmåte for å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning, og at lærerne melder behov for spesialundervisning til rektor

6. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring

6.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med å vurdere behov for særskilt språkopplæring. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte for å kartlegge elevenes ferdigheter i norsk. For elever med behov for særskilt norskopplæring må en innarbeidet fremgangsmåte sikre at det blir vurdert om eleven også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring.

Elever i grunnopplæringen med annet morsmål enn norsk og samisk, har rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen på skolen, jf. opplæringsloven [§ 2-8 eller § 3-12]. Om nødvendig har elevene også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Kommunen har ansvaret for at kartleggingen av elevens norskferdigheter blir gjort før vedtaket om særskilt språkopplæring. I de fleste tilfeller er det skolen som gjennomfører kartleggingen. Skolen må også vurdere om eleven eventuelt har behov for morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Skolen må ha en kjent og innarbeidet fremgangsmåte som sikrer dette.

Elever med vedtak om særskilt språkopplæring skal få kartlagt sine norskferdigheter underveis i opplæringen.

Skolen skal også kartlegge eleven underveis i opplæringen når eleven får særskilt språkopplæring, jf. opplæringsloven [§ 2-8 eller § 3-12]. Dette for å vurdere om eleven har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den vanlige opplæringen på skolen. Skolen må foreta en individuell vurdering av tidspunktet for dette.

6.2 Fylkesmannens undersøkelser

Fylkesmannen baserer vurdering og konklusjon på innsendte planer, rutiner, kartlegginger og vedtak, samt intervju.

6.3 Fylkesmannens vurderinger

Dokumentasjon og intervjuer viser at det er gode rutiner på skolen for å ivareta elever med behov for særskilt språkopplæring, i nært samarbeid med FBU. Elevene blir kartlagt og får vurdert sitt behov for særskilt norsk, tospråklig fagopplæring. Det går fram av rutinen og intervju at ingen elever får morsmålsopplæring. Det er unntaksvis at elever i denne aldersgruppen anses å ha behov for morsmålsopplæring, men det kan forekomme, blant annet for analfabeter. Vurdering av slikt behov bør derfor inn i rutinen, og i praksis. Elevene blir også kartlagt løpende flere ganger i året.

6.4 Fylkesmannens konklusjon

- skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å kartlegge elevenes ferdigheter i norsk
- skolen sikrer at det for elever med behov for særskilt norskopplæring er en innarbeidet fremgangsmåte hvor det blir vurdert om eleven også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring
- skolen har en rutine som sørger for at elever med vedtak om særskilt språkopplæring får kartlagt sine norskferdigheter underveis i opplæringen

Del 2: Skolebasert vurdering

7. Skolebasert vurdering

7.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt og utdypet de rettslige kravene for tilsynet med skolebasert vurdering. Alle de rettslige kravene bygger på forskrift til opplæringsloven § 2-1.

Skolen skal vurdere hvilket kunnskapsgrunnlag som kreves for å vite om alle elevgrupper når målene i læreplanverket, og bruke grunnlaget til å vurdere om de når målene.

Skolen skal jevnlig vurdere om organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen bidrar til at elevene når målene i læreplanverket for Kunnskapsløftet, jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. For at skolen skal kunne vurdere om elevene når målene, må de etablere et kunnskapsgrunnlag. Skolen må vurdere hvilket grunnlag som gir et godt bilde av om alle elevgrupper når målene. I tillegg til egne kilder og undersøkelser er Elevundersøkelsen, nasjonale prøver og eksamensresultater aktuelle kilder. Når skolen har fått et kunnskapsgrunnlag, må de bruke dette til å vurdere i hvilken grad elevene når målene for opplæringen. Skolen kan for eksempel sammenligne måloppnåelsen med tidligere målinger

for skolen, andre skoler og gjennomsnittlig nivå kommunalt og nasjonalt. Dette kan gi skolen et grunnlag til å reflektere over i hvor stor grad elevene har nådd målene, og om det er behov for endringer.

Skolen skal vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen basert på konklusjonen om elevenes måloppnåelse fra relevante kilder.

Den skolebaserte vurderingen skal gi skolen informasjon om deres arbeid og organisering bidrar til at elevene når målene i læreplanverket. Hvis skolen konkluderer med at måloppnåelsen ikke er god nok, må skolen vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen. Vurderingen skal identifisere hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene. Det er derfor viktig at kunnskapsgrunnlaget er relevant.

Skolen skal iverksette endring dersom den skolebaserte vurderingen viser behov for dette.

Hensikten med den skolebaserte vurderingen er å øke måloppnåelsen på skolen. Når skolen gjennom vurderingen avdekker mangler og forbedringsområder, må den sørge for å iverksette endringer på de områdene som effektivt kan øke måloppnåelsen.

Skolen skal ha en bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering.

Skolen må involvere alle berørte parter på skolen i både analysen og arbeidet med konklusjonen. Det er særlig viktig å involvere lærerne. Lærere gjennomfører opplæringen og er de som har best kunnskap om opplæringen som gis. For å kunne vurdere årsaken til en eventuelt utilstrekkelig måloppnåelse, er synspunkter fra lærerne nødvendig. Skolen kan også involvere elevene i arbeidet med skolebasert vurdering. Skolen vurderer for øvrig hvem som skal delta ut fra temaene som berøres.

Skolen skal gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig.

Den skolebaserte vurderingen må planlegges og utføres systematisk i samsvar med forutsetningen, jf. de foregående kravene til gjennomføringen av vurderingen. Skolen må gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig, jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. I utgangspunktet skal vurderingen gjennomføres årlig, men det må anvendes skjønn hvor tidsbruk vurderes opp mot forsvarlighet.

7.2 Fylkesmannens undersøkelser

Fylkesmannen har innhentet egenrevisninger på temaet «Skolebasert vurdering» som rektor og tre lærere har fylt ut i RefLex, samt gjennomført intervju med rektor og de samme lærerne. Fylkesmannen har også vurdert øvrig dokumentasjonen som er sendt inn av skolen.

7.3 Fylkesmannens vurderinger

Rektor har fungert i stillingen på Høyland ungdomsskole siden januar 2015, og har gjort endringer i organiseringen av skolen for å øke fokuset på det pedagogiske utviklingsarbeidet. Hvordan skolen har arbeidet med skolebasert vurdering tidligere, vil ikke være gjenstand for dette tilsynet.

Rektor viser til *Høyland årshjul alle trinn 2015-2016* som et viktig dokument i vurderingen av kunnskapsgrunnlaget som kreves for å vite om målene i læreplanverket nås av alle elevgrupper. I dette årshjulet står datoene for gjennomføring av nasjonale prøver, Elevundersøkelsen, trivselsundersøkelsen, tentamener og eksamener. I tillegg har skolen levert et eget dokument som omtaler testene som skal gjennomføres i løpet av de to første skoleukene for alle elever på alle trinn. Resultatene av testene skal føres inn i VOKAL av kontaktlærer.

Av intervju går det fram at resultatene fra kartleggingsprøver blir analysert, og at tiltak settes inn der det er nødvendig. Skolens ledelse er opptatt av at resultatene fra slike prøver og kartlegginger blir diskutert, for å styre utviklingsarbeidet i riktig retning. Resultatene fra eksamener og nasjonale prøver skal analyseres på klassenivå og presenteres for elevene, og elevresultater er tema i medarbeidersamtalen. Det er også satt av fellestid i årshjulet til en gjennomgang av resultatene av de nasjonale prøvene.

Rektor oppgir i intervju at hun kontrollerer periodeplanene i alle fag og påser at disse inneholder de elementene som ledelsen anser som nødvendige for å sikre oppnåelse av målene i læreplanverket. Planene skal publiseres både på It's Learning og på skolens nettsider.

Det rettslige kravet til måloppnåelse i forhold til målene i Læreplanverket, omhandler også målene i generell del. Planer for arbeid med den generelle delen av Kunnskapsløftet er ikke dokumentert i samme grad som måloppnåelse for fagplanene. Fylkesmannen har imidlertid i denne omgang valgt å ikke legge avgjørende vekt på dette.

For elever som har enkeltvedtak om spesialundervisning, har skolen rutiner for å utarbeide og evaluere arbeid med IOPer. Ansvar er fordelt mellom kontaktlærer og spesialpedagog. Skolen har dokumentert en egen rutine for når elevene skal testes, når IOPene skal utarbeides og når disse skal evalueres.

Skolen har fellestid for lærerne hver tirsdag og torsdag. Denne tiden brukes til fagseksjonsarbeid, trinnmøter og til å diskutere faglig-pedagogiske temaer. Faste temaer på hvert trinnmøte skal være klasseledelse, lesing, variasjon i undervisningsmetoder, og vurdering for læring. I tillegg skal lærerne utveksle erfaringer på disse møtene. På fagseksjonsmøtene er vurdering for læring et fast tema.

Det er dannet en utviklingsgruppe som består av ledergruppe, tillitsvalgt og ressurslærere som ser til at pedagogiske utviklingstemaer blir satt på dagsordenen på fellesmøter og trinnmøter. Denne gruppen er med på å sette de langsiktige målene for skolen, og er etter Fylkesmannens vurdering en indikasjon på at det er bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering.

Satsningen *Lesson study light* der lærere og ledelsen hospiterer i undervisningen viser at skolen er i utvikling i tråd med prinsipper for en lærende organisasjon. At skolen deltar i den nasjonale satsningen *Ungdomstrinn i utvikling*, og har satt av tid til fagsamlinger og oppfølging av disse, er også relevant i denne sammenhengen.

Selv om dokumentasjonen som er lagt fram for tilsynet først og fremst gjelder det som skal skje framover i tid, og ikke hva som faktisk har skjedd fram til tilsynstidspunktet, mener Fylkesmannen at arbeidet som er gjort forankrer skolebasert vurdering som en naturlig del av skolens virksomhet.

7.4 Fylkesmannens konklusjon

Høyland ungdomsskole

- Har vurdert hvilket kunnskapsgrunnlag som kreves for å vite om alle elevgrupper når målene i læreplanverket
- Bruker kunnskapsgrunnlaget til å vurdere om elevene når målene i læreplanverket
- Bruker relevant informasjon til å vurdere elevenes måloppnåelse
- Har vurdert organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen
- Har en bred og representativ medvirkning i arbeid med skolebasert vurdering i form av utviklingsgruppen
- Dokumenterer at skolebasert vurdering vil bli gjennomført jevnlig

8. Kommunens frist til å rette

Fylkesmannen har i kapitlene 3 og 4 konstatert lovbrudd. I denne rapporten gis Sandnes kommune frist til å rette lovbrudd, jf. kommuneloven § 60 d.

Frist for retting er 26.02.2016 Kommunen må innen denne datoen sende Fylkesmannen en erklæring om at det ulovlige forholdet er rettet og en redegjørelse for hvordan lovbruddet er rettet.

Dersom lovbrudd ikke rettes innen den fastsatte fristen, vil Fylkesmannen vedta pålegg om retting. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som vedtak og vil kunne påklages, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Vi varsler at følgende pålegg kan bli vedtatt:

Skolens arbeid med opplæring i fag

Pålegg 1

Sandnes kommune må sørge for at arbeidet med individuelle opplæringsplaner ved Høyland skole er i samsvar med opplæringsloven §§ 5-1 og 5-5.

Sandnes kommune må i denne forbindelse se til at

- a. skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringen (klassens) planer

Underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte

Pålegg 2

Sandnes kommune må sørge for at den individuelle underveisvurderingen ved Høyland ungdomsskole bidrar til at elevene får realisert sine muligheter til å nå målene for opplæringen, jf. opplæringsloven § 5-5 og forskrift til opplæringsloven §§ 3-1, 3-2, 3-11, 3-12 og 3-13.

Sandnes kommune må i denne forbindelse se til at

- b. lærerne sørger for å involvere elevene i vurderingen av eget læringsarbeid.
- c. elevene fra og med 8. trinn får halvårsvurdering uten karakter
 - midt i opplæringsperioden i alle fag
 - på slutten av opplæringsåret i fag som ikke er avsluttet

Stavanger 11.11.15

Una Bjørnseth Haugen
tilsynsleder

Hjalmar Arnø
seniorrådgiver

Julie Eliassen
rådgiver

Gro Sevheim
rådgiver

Dokumentasjonsgrunnlaget

Følgende dokumenter inngår i dokumentasjonsgrunnlaget for tilsynet:

1. EVS fra rektor med tilhørende dokumentasjon:
 - Høyland årshjul alle trinn 2015-2016
 - Tester som skal gjennomføres ved oppstart av skoleåret
 - Lesson study light og aksjonsplan for Høyland 2015-2016
 - Rutine for arbeid med elever med GNO og SNO ved Høyland ungdomsskole
2. EVS faglærer kroppsøving med tilhørende dokumentasjon
 - Fagplan kroppsøving 10. trinn
 - Vurderingsskjema for dans
 - Fagsider i kroppsøving 10. trinn på It's Learning
3. EVS faglærer samfunnsfag med tilhørende dokumentasjon
 - Fagsider i samfunnsfag 9. trinn på It's Learning
4. Vedtak om spesialundervisning for skoleåret 2015-2016
5. Spesped. oversikt skoleåret 2015-2016
6. Instruks for lærere som har undervisning med elever som har spesialundervisning
7. Skjema: Ønsker hjelp til faglig utvikling hos elev
8. Temaplaner i fag
9. Fagsider i norsk 8., 9., og 10. trinn på It's Learning

Det ble gjennomført stedlig tilsyn 16.09.2015.

Det ble avholdt intervjuer med:

- Lærer i norsk
- Lærer i kroppsøving
- Lærer i samfunnsfag
- Irene Kristiansen – ansvarlig særskilt norskopplæring - undervisningsinspektør
- Janette Varhaug – spes. ped. ansvarlig - undervisningsinspektør
- Vigdis Vatne – rektor
- 2 elever på 10. trinn
- 2 elever med vedtak om spesialundervisning
- 4 elever med vedtak om rett til særskilt norskopplæring